

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, v torek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrt leta 3 gold., 25 kr. a. v. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petistopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempeľ za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. št. 220.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229

Nemci — za zedinjenje Slovencev!

V najnovejšem času je vprašanje-polna Avstrija za eno vprašanje bogatejša, katero, da si je malo, vendar zasluži največje pozornosti posebno od strani nas Slovencev, ki imamo na čelu svojega programa željo: slovenski narod upravno zediniti, rešiti štajerske in koroške Slovence iz nemškega žrela, a primorske iz italijanskega. Menimo namreč vprašanje izločitve nemškega mesta Biala iz zveze z Galicijo.

V ustavnem odboru so imeli 16. t. m. sejo, v kateri so na vrsto prišle peticije tega mesta. Te so za las podobne peticijam, ktere bi mi štajerski ali koroški Slovenci staviti mogli. Razložek bi bil samo ta, da se v Biali hoče rešiti 4 tisoč Nemcev od majoriziranja po drugonarodni večini, pri nas pa ne 4 tisoč, temuč na Štajerskem 400 tisoč Slovencev. Pravičen človek meri vsacemu enako, ima za vse eno pravično mero. Pogledimo, kako so se Nemci in njih doglavljeni vedli v tem vprašanju, da vidimo, kako se bodo nam nasproti, kadar jim enake terjatve stavimo.

V seji ustavnega odbora 16. t. m. so podpirali nasvet, naj se nemško mesto Biala in neke male občine okolo, ker so nemške, od poljske Galicije odločijo in administrativno z nemško Slezijo t. j. najprej z okrajem Bielitz zedinijo, vsi matadorji vladne nemške stranke. Pickert je rekel: naj se Biala loči zaradi jezika, naj se zedini kar po naturi skupaj spada. Kuranda je govoril, da je častna stvar Nemcev klic Biale uslišati. Aušvitz in Zator so nemške vojvodine, to Poljaki ne mogo izbrisati. Celo minister Unger je rekel: da brez zveze z gališkim poravnanjem bi bil za zedinjene gališke Biale s šleskim Bielecem. Rechbauer je vstal in rekel: tu so nemški interesi varovati, morajo se neke garancije za ohranjenje nemške narodnosti doseči. Tako so govorili tudi drugi.

Treba je tu postaviti namesto nemških Bialcev samo Slovence in naši najhujši protivniki so

govorili za zedinjenje Slovencev, kajti govorili so za idejo, za načelo, za narodno samodoločbo, za narodnostno neoskrumbo. Načela pa so trdna, nepremakljiva, za vse razmere veljavna, torej tudi za nas.

Pa če se obrnemo od nemških velikašev, ter pogledamo v njih javna glasila. Vsa pritrujo tem načelom. Prostora nam manjka mnogo glasov nabrati. Vzemimo torej v roke samo glavni organ in vlade „Neue freie Presse“, ki je zedinjenje Slovencev (baje) načelno pobijala in zasmehovala, in pogledimo, kako sodi o terjatvi nemškega okraja, ki to terja, kar mi štajerski, koroški, geriški in primorski Slovenci: ločitev od tujenarodnega elementa in zedinjenje s sorodnim.

„N. fr. Pr.“ piše v listu 21. marca: „Mesto Biala neče v poljsko puščavo izpahneno biti, ne v prognanstvo izdano; ono hoče ostati avstrijsko mesto in protestira samo proti temu, da bi bilo poljsko provincijalno mesto... Ali, hočejo to mesto v poljsko sužnost prodati in se hoče ga samo z nekaterimi klavzuli pred preveliko ostrostjo gospodarjev varovati.“ (Mi Slovenci še teh nekterih „klavzul“ ne moremo doseči, ki bi nas pred nemško brutalnostjo varovali.) „Da pa one... ki so po jeziku in izobraženju eno in isto z nami, katerih srce z našim srcem bije, z vezanimi rokami protivnikom izročimo, to nas ponižuje.“ — Tako nemški organ. Prosimo, naj se namesto Bialskih Nemcev postavijo Slovenci, in namesti Poljakov Nemci, in vidimo, da Nemci tu za nas govore.

To nam je dvojen dokaz. Prvič da je Nemec samo tačas pravičen, kadar za njegovo kožo gré, drugič, da narodno načelo zmaguje povsod, da ga tudi njegovi dozdani protivniki priznavajo, da ga bodo torej morali koncem tudi pri nas priznati.

Dopisi.

—r— Iz Ljubljane, 20 marca. [Izv.]

dop.] Ljubljanski nemškutarji so pred nekoliko dnevi v steklenem salonu kazine zopet otrobe vezali. Bilo je kakih 30 moških skupaj, ki so se pri vrčku piva pustili od navadnih deklamatorjev konstitucionalnega društva dolgočasiti, kajti naveličali so se že celo sami navadnih zmerom in zmerom pogrevanih fraz, tako da prihajajo k zborom konstitucionalnega društva še samo taki, ki morajo „ex officio“ prihajati, kakor na primer Dežmanov „švoger“ Payer, ki uživa za svojo dobrohotnost prosto stanovanje na rotovžu. Dolfi Schaffer je v začetku obravnav nekaj o prihodnjih mestnih volitvah čenčal, ki delajo našim nemčurjem veliko preglavice, sosebno zdaj ko se je „Gewerbebank“, ki je bila nemškutarski zavod za volilno agitacijo, zedinila s štajersko eskomptno banko. Najbolj to izgubo čutijo agitatorji volilni za nemškutarsko stranko: to so močje kakor dr. Schaffer, Mahr, Rudholzer in Treun.

Ti možakarji so se na vse mogočne viže napenjali, fuzijo „Gewerbebanke“ s štajersko eskomptno banko nemogočo napraviti, ali vse je bilo zastoj. Vsi lepi govori Dolfija in Mahra pri občnem zboru „Gewerbebanke“ niso pomagali nič, kapitalisti, ki so se kmalu naveličali zastoj opravljati posle cenzorjev, so s potrebno dvo-tretjino akcij odločili za fuzijo. Tako je jenjal ta zavod, ki ni nikdar izpolnival svojega namena, namreč pomagati malim obrtnikom, po komaj triletnem obstanku, in s tem je tudi iz rok padlo mogočno sredstvo nemškutarjem, pospeševati njih namene. To njih agenti dobro vedo; zato pa tudi ta strah, in sicer velik, čeravno ne za letošnje, ampak za prihodnje mestne volitve, ko se bode volil ves občinski zastop na novo. Marsikter mali obrtnik bode sedaj rad pribežal zopet k pomočnemu društvu, ki je naroden zavod in tudi izpolnjuje si stavljeni namen, malo rokodelstvo podpirati. Obrtniki pa bodo zdaj menda sprevideli, kako jim hočejo pomagati nemčurji kajti naj le gredo v štajersko eskomptno banko, pa bodo videli, kako se tam denar težko dobi, če kredita ni. Štajerska eskomptna banka, ne pozna

Listek.

Junius in njegova pisma.

„Even now the dark shadow of Junius looms across that period of our annals with a grandeur no doubt much enhanced and heightened by the mystery.“

Lord Mahon, Hist. of Engl. V, 221.

V mnogih člankih „Slov. Naroda“ se nahajajo navedene globoko mišljene in pomenljive besede Junijeve; on je pisateljem nad črto skoro neovrgljive veljave, in ker je ta imenitni mož bil svojemu in skoro polovici našega stoletja uganjka, s katero se je pečalo veliko število bistroumih glav, pa je ni moglo razvozlati, torej mislim, da bode marsikteremu bralcu všeč, ako mu podam nekaj črtic o Juniju in njegovem pomenu v angleški zgodovini.

Bilo je leta 1769. Slabi kralj Georg III. je bil odpustil slavnega ministra Pitt-a (lorda Chatham-a) in vladala sta konservativna ministra Grafton in Camden. Zapletke v Ameriki so dan na dan naraščale in končno se je unel boj, iz katerega je s pomočjo Francije privela svoboda trinajsterim severoamerikanskim državam in tako

bila ustvarjena podlaga za največjo republiko na zemlji.

Novo ministerstvo se je imelo boriti s hudo opozicijo in zdaj še dobi nasprotnika z zaprtim vizirom in nejasnim geslom na ščitu, kojega rame pa so bile oborožene s prirojeno krepostjo in sulica otrovana s hudovoljno spretnostjo. V Londonu je takrat izhajal opozicijski časnik „Public Advertiser.“

V tem listu so se že od leta 1767 sem nahajali sestavki v obliki pisem, podpisani z izmišljenimi imeni, n. pr. Mnemon, Atticus in Brutus. Ti spisi niso vzbudili nikake posebne pozornosti; kar izide 21. januarja 1769 pismo z novim podpisom „Junius“, v katerem so bile hudo napadane nekatere osebe v visokih državnih službah. General Draper se je lotil težke naloge, nepoznanega pisatelja zavrniti. Vname se literaren boj, general Draper je bil sramotno premagan in slava Junijevega imena se je neizmerno povišala. Čudno pa je bilo, da živa duša, tudi ne izdajatelj „Public Advertiser-a“, Woodfall, ni vedel, kdo je Junius. Pisma je navadno prinašal v tiskarnico kak fant ali postrešček, le redkokrat mož v plašč zaviti, najbrže pisatelj sam. Največ so trpeli po Junijevih napadih: vojvoda Grafton in lordi Mansfield, Hills-

borough, North, Barrington, Chatham in Camden, tako tudi voditelji opozicije Wilkes, Horne, Tooke in dr. Sicer so ta pisma kljubu svojemu republikančnemu cinizmu pisana v duhu monarhične angleške ustave. Mnogokrat se nahaja v njih pristranost in celo pomanjkanje pravega svobodoljubja. Pisava je kratka, časih celo epigramatična a povsod jasna in natančna in pisatelj se sme šteti med prve angleške prozaiste. Vlada je leta 1770 zaradi teh pisem tožila „Public Advertiser-a“, vendar s pravdo ni imela sreče in 1792 je bila dana postava, da imajo o libelih (sramotilnih spisih) soditi porotniki, ne sodnije. Nepoznani pisatelj od izdajatelja ni zahteval nikake druge nagrade, ko eden lepo vezan in dva druga eksemplara svojih spisov. Meseca majnika 1772 je natisneno zadnje pismo Junijevo in vsi migljaji v „listnici uredništva“ so ostali brez vspeha — pisatelj se ni več oglasil. Še le 19. januarja 1773 je dobil Woodfall privatno pismo od svojega tako imenitnega in vendar neznanega sodelavca, v katerem je Junij slovo jemal in pisal, da neče več delati, ker je tako vse zastoj. „Narod je kupljiv in zaničevanja vreden, v celi deželi ni 10 poštenjakov, ki bi se mogli zediniti h kakemu vzvišenemu cilju“. To so bile njegove zadnje besede.

druzega načela kot „Geschäft in Sicherheit“! — Zatorej bode domače eskomptne banke treba in to precej. Na noge torej slovenski kapitalisti. Hic Rhodus!

Iz Gorice, 21. marca. [Izv. dop.] Kraški volilci so se prebudili. Dolgo so prepotrpežljivo opazovali, kako jih njihov poslanec Černe za-nemarja, kako svojevoljno in služoč sebičnim nameram, postopa v deželni in državnem zboru; a ko je skrajne meje prestopil ter se z glasovanjem za postavlo o posilnih volitvah očitno odpovedal federalističnim načelom — jih je huda nevolja pretresla, da so na mah sklenili, jasno in razločno povedati mu svoje mnenje. Odbor veljavnih mož je v ta namen sklical vse volilce v zbor, da bi se posvetovali, kako in kaj. Povabil je tudi odbor Soče, naj bi se udeležil tega shoda, kateri se je, ker javen, naznanil tudi c. kr. okraj. glavarstvu.

Kljubu najneugodnišemu vremenu se je zbralo popoldne 19. t. m. obilo število volilcev in družih rodoljubnih mož od vseh strani sivega Krasa v Sežani v prostorih Guličeve gostilne, znad katere je vihrala slovenska zastava.

Prišla sta tudi dva zastopnika Soče in od strani polit. gosposke je bil nazoč c. kr. okraj. glavar Nace Mali. — Sivoglavi župan kopriški g. Zega se zahvali volilcem, in vsem zbranim rodoljubom, da so se v tako obilnem številu sešli in prosili naj bi si zaradi rednega zborovanja izvolili predsednika in zapisovalca. — Enoglasno za pred-sednika zbrani g. A. Šuc iz Pliskovice se zahva-ljuje za skazano mu čast in razloži v primernem govoru namen denšnjega shoda. — Na to se začne razprava, katero je gos. Šuc prav korektno in dostojno vodil. — Gosp. župan Stok iz Du-tovelj je omenil Černetovih obljub pri zadnjih in poprejšnjih volitvah — in primerjal jih z njego-vim dosedanjim postopanjem. Ker je Č. že v zad-nji sesiji dež zbor pokazal, koliko se briga za želje in zahteve svojih volilcev in slovenskega na-roda sploh, in ker je v državnem zboru naravnost prestopil v tabor naših najhujih nasprotnikov, na-svetuje, naj se mu pošlje koj nezaupnica. Zastop-nika Soče razjasnjujeta posebno neugodne posledke one postave, za katero je Černe glasoval v držav. zboru v zvezi z ustavoverci proti pravim odločnim federalistom. — Dr. Ostertag sumi, da niso po-vabljeni vsi volilci k denšnjemu zboru, kar bi kratilo veljavnost zborovih sklepov.

Osnovatelj Zega odgovarja na to, da nima sicer pismenih dokazov pri sebi, da je pa prav gotovo razposlal vabila vsem 60 volilcem. Da se pa predloži nezaupnica, utegne denes zbor skle-niti, vsem tudi nenazočim volilcem, da jo pod-pišejo.

Dalje navaja dr. Ostertag še ta formalni razlog proti nezaupnici, da bi se moralo namreč

Vtis Junijevih pisem je bil neizmeren in mi-nisterstvo je po njih izgubilo skoro vse zaupanje, kar ga je še imelo. Posebno Grafton je bil tako togoten, da je vedno zdihoval po bladni senci svojega prekrasnega posestva Euton. O osebi Ju-nijevi se je dolgo leta uganjevalo, pa zastonj; končno so nekteri trdili in Sir Fortunatus Dwaris je v svoji hrošuri „Some new facts as to the au-thorship of the Letters of Junius (London 1850)“ donesl nove dokaze, da Junij ni noben drug nego Sir Philip Francis, rojen 1740 v Dublinu, ki je nekaj časa služil v vojnem ministerstvu, in je od leta 1773 bil ud odbora za vladno Bengalske v izhodni Indiji. Odpotovanje v Indijo je torej bil pravi vzrok, zakaj je tako naglo utihnil. Slavni zgodovinar Lord Macaulay je že leta 1841 izrekel svoje mnenje o Juniju takole: „Dokazi, da je Junij bil Sir Philip Francis bi zadostovali za obsodbo ne samo v civilni nego tudi v kriminalni pravdi. — Pri naših državnih in socijalnih razmerah pa so Junijeve besede večjidel še tako veljavne ko takrat, ko so bile skrivno pisane in skrivno dona-šane v tiskarno „Public Advertiser-a“.

V Mariboru meseca sušca 1872.

Dr. J. V. Ribič.

poprej Černeta pozvati, da se opraviči v določenem času v ogib kontumacije. — Toda ta predlog ni bil nikomur po volji. Od vseh strani se je odgo-varjalo, da bi bil moral Č. poprej povprašati, kogar gre, predno je o tako važni zadevi glasoval; da se tako izdajalski čin ne da nikakor opravičiti; da so se proti njegovemu ravnanju oglasili vsi zmerni in odločni federalistični časopisi; da niti ni za dobro spoznal posnemati dalmatinskih po-slancev, katerih tudi niso naravnost volilci klicali k odgovoru, pa so vendar vsaj poskusili opra-vičiti svoje glasovanje. — Na to se glasuje o nezaupnici sploh. Vsi nazoči volilci glasujejo za njo — razen edinega dr. Ostertaga, kateremu se sicer dozdeva, kakor trdi, da bi se ne mogel Černe opravičiti, — da je pa pri vsem tem formalna napaka, ker se mu ne ponuja v ta namen prilika. — Če bi se ne mogel ali ne hotel Černe opra-vičiti, bi bil on prvi, kateri bi mu nezaupnico podpisal.

Na to se prebere nezaupnica, katera je prav dostojno in mirno sestavljena in vsi nazoči volilci razen dr. Ostertag-a jo podpišejo, nenazočim se pa ima nemudoma poslati, da jej, ako jim je prav, pristopijo se svojimi podpisi.

Ob enem so naznamili zbrani volilci dr. Ab-ram-u v Gorico po telegrafičnem poti, izkreno za-hvalo za njegovo dosledno in neustrašeno postop-anje v dež. zboru. Predsednik Šuc se zahvaljuje še k koncu za lepi red, in mirno, dostojno raz-pravo ter sklence zbor ob 6 uri zvečer. — Če mi bo pripuščal čas, priobčim v eni prihodnjih števil-k še nekatere jako zanimive reči, ki se nanašajo na Sežanski zbor.

Iz Celja, 21. marca. [Izv. dop.] Naši nemškutarski Celjani še zdaj študirajo, kako bi svojega ljubega Schönwettera pokadili in počastili. Ves svoj „witz“ so skupaj vzeli in v dunajski „Figaro“ nesli, kjer se v bibliškem tonu slavi Schönwetter kot mučenik. — No v svojem novem službenem okraji, v Litiji na Kranjskem se mu ne boče tako godilo. Tam mu ne boče nihče z baklami svetil, nihče ga v deputacijah pozdravljal. Slišali smo, da je bilo dočakanje Schönwetterovo v Litiji prav čudno. Žive duše ni bilo na kolo-dvoru, ko je napovedani c. kr. paša v Litijo prišel. To ga je jezilo in črnogled in srda poln, morda kolneč liberalnega Lasserja-ministra, ko-rakal je hudi mož čez savski most v Litijo sam in sameat.

Samo c. kr. politični uradniki, njegovi pod-ložniki so se mu kasneje prišli predstaviti, drugi nihče. Župana ni bilo nič na poklon, kajti to je baje vrl mož narodnjak. Tako je Schönwetter žalosten poročal, ko je bil zopet nazaj prišel svoje pokorne Neckermanne in Lassnigge obiskavat.

Nemškutarski celjski odbor je ljut in srdit na Auerspergovo ministerstvo zavoljo prestave Schönwettera. Poslal je predsednik okrajnega celjskega zastopa okrožnico do vseh okrajnih zastopov v savinjski dolini, v Laško in Konjice, naj izvo-lijo Schönwettera za častnega meščana in naj izrekó ob-žalovanje zaradi njegovega prestavljenja, na dalje naj se nagovore vse občine na deželi, da enako store. Ali g. dr. Sajovica in drugih trud je bil v savinjski dolini zastonj. Slovenci so veseli, da ta človek gre. Učili so ga dovolj, naj ga nauče Li-tijci in Dolenjci, kar mu še manjka.

Iz Trsta, 20. marca. [Izv. dop.] (Ne-sreča pri vaji gasilcev.) Naše mestno sta-rešinstvo je bilo Benečana Bossi-ja postavilo za načelnika gasilcev. V nedeljo 17. t. m. so imeli gasilci zgođaj zjutraj vajo v dvoru prejšnje kasarne in prišla je pri tej vaji na vrsto poskuš-nja na lestvi, katero mašina naravnost po konei vzdiguje brez naslombe na kak predmet. Lestva je namenjena za kake tri gasilce, načelnik Bossi pa reče šestnajsterim na lestvo iti. Mašina lestvo vzdigne in ko so že gasilci na lestvi bili nekoliko sežnjev od tal, se lestva omahne in vsi padejo na tla ter se budo pobijejo. Eden je precej mrtev obležal, nek drugi je kmalu po tem umrl, nobeden

pa ni brez nevarnih udarov ostal. Načelnik Bossi je precej bil zaprt.

Mnogo se ugiblje kdo bode c. kr. namestnik v Trstu, brez katerega smo že dolgo. Počil je glas, da utegne priti dvorni svetovalec Gödel von Lan-roy za namestnika. Govori se različno o njem, ker ni Tržačanom neznan, bil je namreč dalje časa v višji službi tu. Kolikor nam znano, je Gö-del Avstrijanec, ne Prus, torej bi bil nam Sloven-cem še zmerom ljubši nego kak nov Möring.

Iz Kroke, na Gorenjskem 17. marca. [Izv. dop.] V Vašem čast. listu od četrta 14. t. m. se Vam piše iz Kroke, kako bode tukajšnjim žebljarskim tovarničarjem delavcev manjkalo, kaj je vzrok tega, in kaj tovarničarji poleg tega mislijo. Vaš nam dragi list je zmiraj le resnične reči na-tisoval, zato hočemo mi, ki drugače mislimo o tej stvari kot vaš dopisnik, oni dopis nekoliko po-praviti. Stvari so take:

1. So kupčijske zadeve kropske hvala bogu ravno zdaj take, da naši delavci v tovarnicah od dveh do treh goldinarjev na teden več zaslužijo kakor poprejšnja leta. 2. Ni ne enega poštenega žebljarja, ki bi potoval iz Kroke k železniškim stavbam, dela iskat. 3. Nismo enih misli s pisav-cem, ki govori od celih trop, ki potujejo iz doma-čega kraja, in ako misli, da se tovarničarji krop-ski iz tega uzroka boljše kupčije nadejajo, ker za trdno mislimo, da se žebli ne delajo samo v Kropi ampak tudi drugod. Ne bomo omenjali drugih na-predkov kropskega žebljarstva proti prejšnjim letom ker zadosti dokazujejo netočnost istega dopisa zgornje tri točke.

„Več fužinarjev in žebljarskih tovarničarjev kropskih.“

Od Boča, 20. marca. [Izv. dop.] (Mas-lo nemškutarske kulture.) Odkar je Beust rogački častni purgar, se že pozna, kako or-jaški korak je nemška kultura na on strani proti Hrvatski dalje stopila, in da ondi za Sotlo ma-čeha Germanija pridno svoje seme seje, ki obeta obilo okusnega sadu. To okusnost utegnate spo-znati že na tem le: V nekejši šoli, ne ravno da-leč od Slatine, vpraša učitelj dečka slovenskih pa-nemškutarskih roditeljev: „Zakaj pa te včeraj v šolo bilo ni?“ — Gotov, da se bode do čistega opravičil, in po vrh še pokazal, koliko je že v nemškutariji napredoval, se deček s natlačenim cekrom nemškutarskih šolskih knjig pogumno od-reže: „Ob nit kene kuma, bajl seimar uns das Ku zum Štir treibt.“ —

Ali ni škoda za čas, ki se gubi v šolah, kjer se otroci ne nauče svojega lepega sloven-skega jezika, tujega pa ali nič, ali pa čudno spa-kežanje, ki ni nikomur podobno. Ali se ne pravi to zdravost duha moriti?

Iz Zagreba, 21. mar. [Izvir. dop.] La-cika Pejačević, brat našega ministra Petrice Peja-čevića, odpovedal se je demonstrativnim načinom denajni naši vladni stranki. V pismu, ki ga je uredništvu „Obzora“ pisal, imenuje politiko de-našnje naše vlade naravnost napačno, ter ob-žaluje, da so se dogovori med našo narodno stranko in Lonyayem brezvspešno in na nek ne-razumljiv način končali. Odpoved agitacije proti narodnej stranki obrazlojuje s tem, da se je narodna stranka v načelu za unijo trojedne kra-ljevine z Ogersko kraljevino izjavila. — To pis-mo Lacike Pejačevića bila je bomba vržena — in sicer z očitno nakano vržena — med vladno stranko. To pismo za Vakanoviča ni več breca, ampak moralična zaušnica. Magjaroni, čuvši o tem pismu, vprašali so brzojavno Lacika Pejače-viča: ali je to njegovo pismo istinito ali morebiti poniglava mistifikacija narodne stranke. Pejačević je pa lakonično odgovoril, da zadevno njegovo pismo ni apokrifno, ampak skoz in skoz resnično. Če se pomisli, da je Lacika Pejačević do sedaj bil eden naj veljavnejših in eden naj uglednejših udov magjaronske stranke, ter da se je narodnja-kom baš z njegovo energijo pri vsakej priložnosti pretilo, se more lahko preceniti, koliko je magjaronska stranka v njem zgubila! In če se

še to v obzir vzame, da je on brat našega ministra, ne leži refleksija daleč proč, da je minister sam ne mara s pismom svojega brata politiko sedanje naše vlade desavuiral. Pod vtisom te afere stoji momentanno vsa naša politična situacija. Razlogi, ki so Lacika Pejačevića na to pismeno izjavo pripravili, denes še niso znani. Kar se glede tega čuje, so sama ugibanja. Tako neki trdijo, da je Lacika Pejačević to pismo pisal na skriven mig Lonyaya, ki bi si na ta način rad svoje podrmalo stanje spet utrdil, ter zlasti našo narodno stranko od zveze z ogerskimi levčnjaki odvrnil. Drugi pa spet razloge v osebnih razmerah med L. Pejačevićem in Vakanovičem iščejo, kajti faktum je, da se naša aristokracija zgolj iz osebnega tekmovalstva čem dalje bolj od Vakanoviča odvrta. Bili pa razlogi ti ali oni, ali kateri si že bodi drugi, za nas je praktične vrednosti in važnosti pismo samo.

Tudi naša vlada je razpustila narodni odbor za nabiranje milodarov za stradajoče, ter ga pozvala, da jej ima v obroku osmih dneh račun o uspehu nabiranja in razdelbe predložiti.

Iz Peterburga, 14. marca [Izv. dop.] (Slovanski bazar. — Ruska trgovina na jadranskem morji.) „Slovanski Narod“ je prinesel ob svojem času novico, da so nekateri ruski in češki rodoljubi misel sprožili v Moskvi napraviti slovanski bazar, v katerem bi se prodajali samo obrtniški pridelki slovanskih krajev. Da ti možje niso rok križem držali, priča nam to, da se ima ta bazar, kakor sporočajo ruski časniki, že v kratkem odpreti. Namenjeno je za to posebno poslopje v „kitajskem mestu“ v nikoljskih ulicah. Slovanski bazar bode imel tri glavne razdele:

I. Beseda.

Ta je namenjena za javne govore, slovstvene, muzikalne in tem podobne zabave. Precej ko bode bazar odprt, se bodo začela „čtenija“ o ruski zgodovini, o vojskni zgodovini, o naravoslovju itd. Vpisani so za ta namen: akademik Pogodin, Nil Popov, dr. Benzenger, dr. Vojnov, dr. fizike prof. Ljubimov, generalnega štaba podpolkovnik Labunski in generalnega štaba stotnik Mezencev.

II. Kupčijski hram; teh je petdeset različne velikosti.

III. Gostilnica, ki bode imela sedemdeset stanovanj za popotnike. V gostilnici bode tudi sijajna restavracija (stolovaja), ktere vodstvo je prevzel bivši vodja kuhinje carja Aleksandra.

Zdaj ve vsak Slovan, ki se bode podal v Moskvo, kje ima prebivališča iskati. Nadjamo se, da se bo tu vedno veliko Slovanov iz raznih krajev slovanskih shajalo in da jim bo tako prilika dana o marsikateri narodni stvari ustmeno porazumeti se. Slovanski bazar bo zanimivo shajališče ne samo za trgovce in obrtnike, ampak, kakor predstojeci program kaže, za vsakega izobraženega slovanskega rodoljuba. To je bilo kaj pametno od strani ustanoviteljev, da stvar niso enostransko poprijeli, ampak da so materijalen in duševni interes spojili. Tako bi bilo sploh treba ravnati vsem tistim, ki se trudijo, da se povzdigne narodno življenje med Slovani. Pot v Moskvo zdaj ni več dolg. Po železnicah se kmalu tje pridra, in ne dvomimo, da bode šel marsikdo slovanski bazar obiskat, ki doslej nikdar ni mislil v Moskvi biti. Slovanski bazar bode vedna slovanska razstava. Tu se bodo izpodbujevale duševne in materijalne moči Slovanstva.

Ker govorimo o materijalnih zadevah slovanskih, moramo še ene tukaj omeniti.

V listu 29. decembra l. l. so prinesle „Birževija Vjedomosti“ obširen dopis od jadranskega morja, kterege so priobčili potem ravno tako obširno drugi veliki ruski časniki, potrdivši popolnem misli in nazore dopisnikov.

V tem dopisu je dopisnik od jadranskega morja natanko pretehtaval sedanje razmere in stanje žitne kupčije in mlinске obrtnije v Evropi, ter Rusom svetoval, naj si napravijo toliko veli-

kih parnih mlinov, da bodo v stanji vso svojo pšenico doma zmleti in namesto zrna moko izvažavati, dobiček, ki bi Rusiji pri tem ostal, je dopisnik preračunal na deset milijonov rubljev srebra na leto. Dokazoval je natanko, navedši uzroke, da bi se ruska moka v zapadni Evropi še rajše kupovala, nego ruska pšenica. Omenil je dopisnik še drugih reči v to spadajočih.

Na to se oglasi tudi v nekem dopisu od „jadranskega morja“ magjarski organ „Pester Lloyd“, precej polječno na pomoč klicavši. „Lloyd“ se precej hlače tresejo, če le kaj sliši o ruski konkurenciji. On se boji za prihodnost peštanske mlinске obrtnije, ki je ravno tako nenaravno v Pešti osnovala se, kakor magjarska politična hegemonija. „Pester Lloyd“ vpraša: „Kaj bode z našo obrtnijo? Že zdaj nas ruska moka v Braziliji in drugod spodriva. Kaj bode z našo obrtnijo, ako zares rusko parobrodsko društvo vozne cene tako zniža, da bo vožnja iz Odesa do Trsta in Reke na ruskih parobrodih 50% ceneje hodila, kakor na parobrodih avstrijskega „Lloyda“? Kaj bode z nami, ako bode zares v Reki ruska banka s pet milijoni rubljev kapitala osnovala se, za katero, kakor „Lloyd“ zagotavlja, kar pa nam ni znano, že prvi trgovci v Odesi, Dubrovniku, Sarajevi in Belemgradu podpisujejo. „To je materijalen panslavizem“ „Lloyd“ kriči, temu mora vlada v okom priti. Na to se oglasijo Moskovskija Vjedomosti, ter betyarske misli Pester Lloyd v narodnem gospodarstvu na smeh stavijo, h koncu svetovaje mu, naj bi se rajše veselil, da si prizadevajo, kupčijo in blagostanje razvijati v taci krajih ogerske države, kjer jih Magjari ne morejo. Nam je strah „Pester Lloyd“ popolnem jasen. Betyarstvo ni za kupčijo in zato se boji, da bi se jim s časom po kupčiji južni kraji še bolje ne odstranili, kakor so že zdaj. Naj pošljejo Magjari svoje trgovce na jadranske bregove, naj napravijo sami banke in parobrodsko društva, pa bo vsemu pomagano. Kdo jih zadržuje? morda — grof Radaj?

Iz Pulja, 17. marca. [Izv. dop.] (Ekspedicija do severnega pola.) Te dni smo imeli tukaj v Pulju slovečega gosta, pomorskega poročnika Karla Weyprechta, kateri si je za nalog vzel svoje življenje iskanju severnega tečaja naše zemlje posvetiti. Ker je zopet odločen meseca maja letos z eno, nalašč za severne razmere sestavljeno ladjo „Tegetthoff“ v ledeno morje jadрати, prišel je sem k pomorstvu spremljevalcev za ta nevaren in težaven pot vabit in na obrežji jadranskega morja za svojo ladjo pogumnih in čilih slovanskih mornarjev nabirati; in veselo so se mu pomorski častniki ponujali, da jih za tovariše tega predznega podvzeta izvoli in pripusti, da se tudi oni težav in britkosti njegovega potovanja, pa tudi slave in zaslug njegovega neutrudljivega prizadevanja udeležijo. Njegov najzvestejši in sposobnejši spremljevalec pa je nadlejtant Julius Payer, s katerim je že lansko leto v družen proti severnemu tečaju jadralski in žnjim trpljenje in nevarnosti delil. Julius Payer je že tudi leta 1870 ono od nekaterih nemških učenjakov podvzeto potovanje na obrežje ledenega morja spremljal in se na tak način z razmerami in okolščinami severnih krajev seznanil. Tako z dotičnimi vednostni in potrebnimi posredki sprevidena od blagovoljnih, dobrotvornih darov plemenitih ljudi izpodbudena in od lastne poizvedljivosti gnana, nastopita s svojimi spremljevalci in pod zastavo slavnega pomorskega junaka Tegetthoffa ta težaven, smrtnih nevarnosti, bridkega pomanjkanja in groznih strašil polni pot, strašnemu mrazu, divjim zverinam in človeškemu bitju jako neugodnemu ozračju kljubovaje, užitku mehkužnega življenja se odpovedaje, edino od sladke nade in gotovega prepričanja navdihnena, da se jima bode posrečilo, mogočen jez ledenega morja predreti, neizmerne težave in nevarnosti prestati in vzvišan namen svojega prizadevanja doseči in sicer: poizvedeti, jeli je zares onstran ledenega jeza odprto, brezledeno morje, kakor veliko let mnogovrstni uče-

njaki slutijo, ali se še morda na severnem tečaju suha zemlja nahaja — ter se veselo sopet nazaj povrniti v milo domačijo, kjer nju željno dočakuje radovednost in naklonjenost učenosti in ves omikan svet vspehe in iznajdke njujnega pozvedovanja zaslišati hrepeni.

Veliko let se radovedno celi svet na sever ozira, mnogo pogumnih možev je že od vseh strani proti severnemu tečaju jadralo in še do denes se od različnih držav in dežel pošiljave na severno morje napotujejo ter si neutrudljivo prizadevajo, se s tem, v večno tmino zagrnjenim, le z mičnorudečim žarom burjave razsvetljenim krajem seznaniti in poizvedeti, kaj neki človečanstvo onstran ledenega morja čaka in od te radovednosti je prešinjen ves svet, ker s toliko pripravnostjo in darežljivostjo to pogumno podvzetje teh dveh neustrašenih junakov podpira in si prizadeva, njima na pot materijalno in duševno podporo dati ter stroške te pošiljave, ki kakih 175.000 goldinarjev znesejo, platiti. Voščimo jima vsi srečen pot in veselo, bogato obdarjeno povrnitev!

Politični razgled.

Gosposka zbornica državnega zbora je sprejela državni proračun in potrdila tudi „poboljšek“ ki se bode dal uradnikom in duhovnikom. Pri debati je povzel bivši minister Šmerling besedo in govoril ustavoverno-centralistično-reakcijski govori — proti ministerstvu in proti minister-skemu časopisu „N. Fr. Pr.“ Ministerstvo je grajal, da je nepotrebno posilno volilno postavo v zbornice prineslo, da je Dalmatincem koncesije privolilo, ki „državi“ škodujejo in da niti direktne volitve, ktere se kupujejo za poljsko poravnanje, ne bodo koristile toliko kakor se upa. „N. Fr. Pr.“ pa mu ne dopade, ker se kaže premalo avstrijska, hvaleča Mazzinija in grdeča ranjcega feldmaršala Windischgrätz (od l. 1848). Ministra Lasser in Unger sta se zagovarjala, da Dalmatincem prav za prav nič ni dovoljeno, ter da nista v pravi zvezi z „N. Fr. Pr.“ Ustavoverci, se ve, so na svojega Šmerlinga, očeta ustave, srditi. — Torej celo Šmerling je že nezadovoljen!

V „N. Fr. Presse“ beremo sledeče izdihovanje: „Kupovanje velikih posestev na Češkem napreduje. Pričetniki teh kupov so narodnjaki in fevdalci, ki so se med seboj zedinili v družbo za kupovanje graščin od ustavovernih velikih posestnikov. Bodoča volitev bode mnogo navideznih posestnikov na volišče pripeljala in kar je bistvo češkega državnega prava, kaženje in laž, to ima tudi sedaj do zmage pripomoči. Da v takih okoliščinah fevdalna volilna zmaga na Češkem vso pomembo izgubi (!), je razvidno“. In nekoliko dalje piše isti list: „Na češki strani se vedno kupujejo graščine. Baron Eris Atter je prodal svojo graščino Kamen vitezu Dombrovske-mu za 150.000 gl. Posedstvo Ouholiček je prišlo v last g. dr. Skrejšovskega. Graščini Kamajk in Statenice je kupil g. Oliva od barona Langendorfa za 400.000 gl. Grof Venceslav Kaunic je kupil posedstvo Mezilesi za 120.000 gl. od g. Waltera. Dr. Steidl je kupil posedstvo Laško od dr. Königa“. — Po nesreči so vsi kupci opozicijski in ako so poprej ustavoverni listi pisali, da eventualna zmaga federalistov pri čeških volitvah ministerstva ne bode omajala, pišejo zdaj, da „fevdalna zmaga vso pomembo izgubi“. Spominjamo se, da je Shakespeare nekdanj pisal, da se nahajajo ljudje, ki tako dolgo lažejo, da zadnjič sami svojim lažem verjamejo. Sicer pa pustimo ministerstvu in njegovi tropi tolažbo do — volitve.

O Magjarih pišejo ruske „Byrževija Vjedomosti“: „Ni težko dokazati, da so Magjari slab pot nastopili. Vedno večje stiske glede narodnosti trpe ogerski Rusini od Magyarov. Ali res mislijo, da bode Rusija vedno roke križem držala nasproti tujezemstvu, ki ruskemu sorodne narode tlači? Ali neče Oggerska razvideti, da je čas reform v Rusiji blizu konca in da je Rusija proti

tujejemstvu mnogo bolj svobodna, ko Francija, da bolj svobodna ko Prusija (o oslabei Avstriji ne govorimo)? Ali se Ogerska morebiti moti za to, ker ne odgovarjamo na pamflete, katere magjarski uradniki pišejo? Kmalu bode ura tudi Magjarom bila“.

Razne stvari.

* (Triindvajseta predstava dramatičnega društva) v deželni gledališči ljubljanskem bo, kakor je bilo že zadnjič naznanjeno v pondeljek (praznik) 25. marca. Igrale se bodo že omenjeni igre: Podlaga zakonske sreče, izvirna veseloigra v dejanji, spisal J. Alešovec in u „Selski brivec“ komična opera v 2 dejanjih od Schenka, poslovenil J. Zabukovec. Štiri in dvajseta in zadnja redna predstava letošnje sezone bode veliki pondeljek 1. aprila. Nadejati se je, da bode obe te dve predstavi prav dobro obiskani, ker se potem Talign hram za dalje časa zopet zapre.

* (Dr. vit. Miklošič) je iz vednostnih namenov odpotoval 20. t. m. iz Dunaja v Rim in pojde od onod v Sicilijo.

* (Železnica iz Trsta v Karlovec in Sisek.) Neko društvo, katerega načelnik je nek dr. Gregorutti je prosilo trgovsko ministerstvo za dovoljenje, da bi smelo delati tehnične priprave za železnico, katera bi Trst vezala s Karlovcem in Siskom in bi tudi se združila z dalmatinskimi železnicami.

* (Po konjiški okolici in na Pohorju) hudo razsajajo vnetice, vročinske bolezni, deloma tudi osepnice, 7. t. m. bili so samo v Konjicah trije odrasli pokopani in se jih je sedem na smrt bolnih z zakramenti preskrbelo; 8. t. m. so bili sopet trije odrasli in eden otrok pokopani, deset se jih je za smrt preskrbelo. (Gosp.)

* (Poštna pogodba s Črnogoro) je prišla 20. t. m. pred cislajtanski državni zbor in bila izročena finančnemu odboru. V vladnem poročilu o pogodbi beremo, da je proti koncu l. 1870 knez črnogorski našem ministerstvu za zunanje zadeve izrekel željo po poštni pogodbi z Avstrijo. Vsled tega se je 25. maja 1871 pogodba po izgledu poštne pogodbe s Srbijo sklenila in je bil en c. kr. poštni uradnik poslan v Cetinje, da bode učil nekolike Črnogorce poštne stvari, ker do sedaj Črna gora lastne pošte še ni imela.

* (Popravek.) Poroča se nam, da pri zadnji besedi v Rojanski čitalnici ni bilo plesa da je torej v dotičnem našem dopisu napaka.

* (Duhovske spremembe v lavatinski škofiji.) Čast. g. Jož. Ulčnik pride za kaplana v Polčane, in č. g. Fr. Pirkovič gre v začasni pokoj. (Gosp.)

Oklic

k udeležanju na svetovni razstavi dunajski v letu 1873. za oddelek: vinoreja, in k ustanovitvi fonda, s katerim se bi plačali razstavniki stroški.

V pravičnem spoznanju velike imenitosti, ktero ima vinstvo ali vinoreja za Štajersko, imenovalo je Njegovo cesarsko kraljevo apostolsko Veličanstvo naš najmilostljiviši cesar z najvišjo odločbo od 8. februarja 1872 posebno komisijo v Mariboru za razstavo štajerskih vinskih pridelkov, ktera je svoje delovanje že pričela.

Po programu, katerega je cesarska komisija za svetovno razstavo na Dunaji naredila, nima ta svetovna razstava namena biti ogledovalnica za izdelke obrtnije in poljedelstva, kjer se bi pasla radovednost ali kjer se bi delile nagradne medalje, temuč ona ima biti prava podoba življenja in delovanja in kulturno-zgodovinskega razvitka vseh narodov na zemlji, v katerem se vsak narod za palmo priznanja svojega duševnega in gospodarskega napredka bori. Po vsem, kar bode ktera dežela razstavila, se bode sodila stopinja njenega razvitka na duševnem in gospodarskem polji. Iz tega sledi, da je ne samo častna stvar za vsako deželo v tem tekmovanju narodov

vse svoje moči napeti, da pribori mesto, katero ji kultura in naravne prednosti odkazujejo, temveč da si narod v svojih duševnih in materialnih interesih škoduje, da se častnemu mestu med kulturnimi narodi odpove, da sam sebe zapusti, ako ne vstane ves narod ko en mož in ne stori z združenimi močmi vseh naporov, da produktivno moč dežele in stopinjo kulture, katero je dosegel, pokaže in do veljave spravi. Samo po skupnem delovanju vseh moči v deželi se more ta vredna svrha doseči.

Vabimo torej vse vinorejce in vinotržce na Štajerskem k udeležanju na dunajski svetovni razstavi leta 1873.

Ker ima ta svetovna razstava biti resnična podoba vse produkcije v deželi, morajo v njej vsi vinski kraji, vse vrste vin od navadnega miznega do najzlahotnega desertnega vina zastopane biti in ravno na dobra navadno rabljena mizna vina bode treba se posebno ozirati, ker so ona glavni obrodek dežele in v tujezemstvu še premalo znana. Na ogled imajo priti dalje vse stvari, ki stoje z vinstvom v zvezi, čvrsto grozdje, obrodki trsnih šol, stranski obrodki vinskega pridelovanja, rabljenje odpadkov, v deželi navadne gojitve trt, orodje in mašine za vinorejo in kletarstvo, in zadnjič stvari, ki se tičejo uka in vednostnega razvitka vinstva. V ta namen se imajo napraviti vinstveni zemljevidi, popis glavnega vinskega porajja po klimatičnih in geognostičnih razmerah, po kemičnih lastnostih glavnih vrst prsti, po moči vin, po trsih in načinu, kako se ž njimi ravna, in po cenah obrodka.

Z razstavo bode združena pokuševalnica, da štajersko vino večjemu občinstvu znano postane in se pomore k dobremu prodaju v tujezemstvo.

Zarad občutljivega manjkanja pripravnega blaga opozorujemo vinorejce in vinotržce, da je že zdaj čas gledati na vina, ki so vredna razstavljanja, da je treba jih za razstavo pripravljati, posebno pa opominjamo one, ki v pokuševalnico pošiljati mislijo, naj že zdaj več dobrega vina pripravijo, da nam bode mogoče pokuševalnico ves čas razstave na dostojen način vzdržati.

Oglasi za razstavo morajo do prvega julija 1872 se poslati podpisnemu izvršilnemu odboru. Več o pošiljanju na razstavo in v pokuševalnico se bode pozneje oznanilo.

Izvišitev razstave, dostojna oprava razstavnice, izdelovanje statističnega opisa vinstva in zastop razstaviteljev pri razstavi sami, vse to bode vzelo mnogo stroškov, za katerih poplačanje se ima po prostovoljnih doneskih poseben fond ustanoviti. Kdor hoče namen, mora tudi pomočke hoteti in jih pripraviti. Velike so koristi, ki jih po tej razstavi lahko dosežemo, nepreračunljiva škoda, ako manj storimo, ko je pričakovati. Vspehi razstave koristijo štajerskemu vinstvu v njegovi celoti, da, oni koristijo vsej deželi. Povabljeni so torej ne samo razstavitelji in vinorejci, temveč vsi prebivalci vseh vinskih krajev na Štajerskem, okrajni in občinski zastopi, podružnice štajerske poljedelske družbe in vinorejska

društva, naj dajo doneske k razstavnemu fondu. Gospodje načelniki okrajnih in občinskih zastopov, podružnic in vinorejskih društev so prošeni, naj pripravijo podpisovalne pole, jih širijo po svojem okraji in pošiljajo nabrane doneske izvršilnemu odboru, kar na pošti ne stane nič kakor vsa pisma v razstavnih zadevah, ako je na adresi zapisano ime odpošiljatelja in opazka: Svetovna razstava 1873 vsled uradnega opomina. Podpisani zneski se lahko vsi na enkrat, ali v mesečnih ali četrtletnih obrokih, ali na pol zdaj, na pol ob začetku bodočega leta plačajo.

Obračamo se na domoljubno čustvo naših rojakov in na ljubezen, katero imajo prebivalci naših lepih vinskih gričev do vinstva in smo prepričani, da ne bode nikdo zaostal, temveč po svoji moči pomagal, ko gre za to, da se najzlahotni obrodek dežele, vino, ki se imenuje veselje mladosti, moč moza in mleko starosti, tujezemstvu nasproti do veljave pripravi.

V Mariboru 16. marca 1872.

Izvršilni odbor mariborske komisije za svetovno razstavo.

Julius Seeder, predsednik; dr. Julius Mullé, podpredsednik in stalni poročevalec; Dr. Matevž Reiser; Franc Perko; Friderik Müller; Julius Pfrimer; dr. Franc Hirschhofer.

Za stradajoče slovenske brate na Kranjskem je dalje „Slovenskemu Narodu“ došlo:

Prenesek iz št. 32 „Slov. Nar.“	gld. kr.
Gosp. Rakoš, duh. pomočnik v Makovljah	434 64
„Anton Hajšek, župnik v Makovljah	4 —
Čisti znesek tombule kat. pol. društva v Velenji 19. t. m. smo prijeli po gosp. dr. Lipoldu	3 —
	6 —

Skupaj . 447 94

Administracija „Sl. Naroda“.

Za Tomšičev spominek.

Prenesek iz št. 28 „Sl. Nar.“	1731 gld. 80 kr.
Gosp. Valentin Stiplovšek, kaplan v Škalah	2 —
Skup .	1733 gld. 80 kr.

Listnica uredništva. G. K. v Bukureštu: Ne bode „usahnil“!! Vselej ustrezno tudi z manjšimi stvarmi. G. dr. B. Slobodno pošlji. Boljše listke bomo posebej potiskovali, ki pridejo kasneje v zvezku na svitlo. Brez dvombe bode tvoja študija zbirki čast delala. — Gosp. Davorin v Belgradu: Bi-li nam hoteli svojo adresu naznaniti?

Eden ali dva pisarja,

ktera s spričali dokazeta, da sta izurjena v odvetniški ali vendar v sodniški manipulaciji dobila takoj dobro službo pri podpisnem.

Dotični dopisi z spričevalom naj se pošiljajo do 15. aprila t. l.

Dr. J. Orozel,

odvetnik v Šmarji pri Jelšah (St. Marcin bei Erlachstein, Untersteiermark).

(55—2)

Kovane uradno preiskavane decimalne

vage četirioglate oblike:

Nositeljna moč:	1	2	3	5	10	15	cent.
Cena, gld.:	18	21	25	35	45	55	
Nositeljna moč:	20	25	30	40	50	cent.	
Cena, gld.:	70	80	90	100	110		

Balansirne vage:

Nositeljna moč:	1	2	4	10	20	30	ft.
Cena, gld.:	5	6	7.50	12	15	18	
Nositeljna moč:	40	50	60	70	80	ft.	
Cena, gld.:	20	22	25	27.50	30		

Vage za živino z železnim obročjem in utegi (gevihti):

Nositeljna moč:	15	20	25	30	40	50	cent.
Cena, gld.:	150	170	200	230	300	350	

Mostne vage:

Nositeljna moč:	50	60	70	80	100	cent.
Cena, gld.:	350	400	450	500	500	
Nositeljna moč:	120	150	200	300	cent.	
Cena, gld.:	600	650	750	900		

L. Buganij & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Dalje vse sorte druge vage in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na pošto poduzetje ustreže precej: (11—79)

Oseba, ktere imajo
bolezn v ustih in zobeh,
 se ne more dr. J. G. Poppa
anatherinova ustna voda
 dosti priporočati.
 (7-1)
 Kdor jo je enkrat poskusil, jo bo do raje imel, ko vsako drugo zobno vodo. Cena gld. 140 steklenica. Zavitek po pošti 20 kr. Brošure o njej se dobijo zastonj.

Najzanesljivejši pomoček, da se zdravi ohrani zobje in zobno meso, kakor tudi da se ozdravi bolezn v ustih in zobeh, priporočajo najbolje zaloge v: **Marihu** v Bankalarjevi lekarni, pri g. A. W. Königs, lekarnica Marija pioničnica, pri g. F. K. Kollnig, in v Tauchmann-ovi bukvarnici; v **Celji** pri Crispeju in v Baumachlovi lekarni; v **nemškem Landsbergu** pri A. L. Müllerju, lekarju; v **Gleichenbergu** pri F. pl. Feldbachu, lekarju; v **Konjicah** pri C. Fischerju, lekarju; **Leibnitz**, lekar, vdova Kretzig; **Ljutomeru** lek. Fr. Pessiak; **Murek** lek. L. pl. Steinberg; **Ptuj** lek. E. Reithammer; **Radgoni** lek. F. Schulz in J. Weitzinger; **Brezah** J. Schmiderschitsch; **Rogatec** lek. Krüper; v **Kisljodi** v lekarni; **Stainz** V. Timonschek, lek.; **Slov. Bistrici** J. Dienes, lek.; **Slov. Gradcu** J. Kaligari; **Sl. Landsberg** Vasulic lek. **Varaždinu** A. Halter, lek. Deporis lekar v Ipavi.
 (9-2)

Službe iskajoči
 vseh vrst, posebno poljedelski in gozdarski uradniki, v vinogradništvu izučeni, kletarski mojstri, umetni vrtnarji (več služeb mestnih in železniških višjih vrtnarjev praznih), železniški in železničarstveni uradniki, trgovski knjigovodje, korespondenti in kasirji, gospodarje in domači učitelji lahko na Hrvatskem, Slavonskem, v Dalmaciji, južni Rusiji itd. pod jako ugodnimi pogoji vraglo, gotovo in trajno službo dobe. Imamo še mnogo praznih služeb vseh vrst zapisanih, dasiravno je bilo ob novem letu okoli 150 oseb pri naših naročnikih (graščinska in gozdarska vodstva, graščinski in zemljiščni posestniki, železniška vodstva in stavbna voditeljstva, obrtniška podvz. tja, veliki trgovci i. t. d.) po nas namerenih, o čemer imamo mnogo zahvalnih in priznanih pisem. Frankovana in rekomandovana pisma s priloženima 2 gld. za dopisne in frankovalne stroške, se precej rešujejo, plačilo se samo za resnično storjena naročila terjaja. Za molčečnost smo porok. Naj se adresuje: Administraciji lista "Sonntags-Zeitung" v Zagrebu (Hrvatska).
 (52-2)

Prof. Dr. Lappierre-a
Vbrizgovalno zdravilo
 ozdravi*) v 3 dneh vsak tok iz seavnika, kakor tudi **belli tok**, pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenji 1 tolar 20 srebr. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po
A. Witt-u.
 Linden-Strasse 18. Berlin.
 *) Na stotine ozdravljenih. (59-26)

Vse predmete, ki se naznanjajo po raznih časnikih, naj spadajo v eno ali drugo struko, poskrbi **N. Glattau-a Bazar** za 10 % ceneje, kakor jih dotične firme naznanjajo. — Popolni cenik o več nego **15.000** predmetih zastonj in franko.

Po naslednjih čudovito nizkih cenah
N. Glattau-a prvi pariški bazar
 za Avstrijo na Dunaji,
 Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse, Nr. 51, v Todesco-vi palači.
Darila za gospode, gospe in otroke:

Blago iz dunajskega usnja, znano kot najboljši fabrikat na svetu.
Ročne torbice za ženske z jeklenim obro-
 čem, ena prav velika gld. 1.20, 1.50; iz
 najfinejšega šagrén-usnja s pozlačeno
 ključavnico in okvirom, ena po gld. 1.80,
 2.50; velike gld. 3, 3.40; prav volike gld.
 3.80, 4; s predtorbico za 1 gld. več.
Praktični portemonnais, za gospe, go-
 spode in otroke, s pozlačenimi zapornici
 ali gumi-trakom po kraje. 35, 50,
 85; fini gld. 1.30, 1.70; prav fini gld.
 1, 2.50, 3, 3.50.
Praktični toki za smodke po kraje. 40, 60,
 80; fini gld. 1, 1.20, 1.50; najfinejši gld. 2,
 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50.
Pisma- in denarnice s praktičnimi predeli
 po kraje. 60, 80, gld. 1; fine gld. 1.30,
 1.50, 1.80; najfinejši gld. 2, 2.40, 2.80,
 3.20, 4.
Znamne knjižice (notiz) kraje. 10, 15, 20,
 25, 30; najfinejši v usnji, vezane kraje.
 40, 50, 60, 80 gld. 1.
Potnetorbeiz najmočnejšega usnja, s zaporno
 ključnico po gld. 2.10, 2.40, 2.70, 3.10,
 3.70, 4, 4.30, 4.80. Cene računane po
 velikosti.
Waterproof-popotni kovčegi, praktično
 upravljeni in razdeljeni po gld. 2.40,
 2.80, 3.50, 4; prav veliki po gld. 4.50, 5,
 5.50, 6.
Potne sklenice s kupico in usnjem prevle-
 čene po gld. 1.20, 1.50, 1.80, 2.10, 2.40.

Krasni albumi
 na izbiranje in v čudovit, mnogovrstnosti,
 eden za 25 podob kr. 35, 60, 80, gld. 1;
 najfinejši okinčan gld. 1.20, 1.50, 1.80,
 2, 2.50; za 50 podob kr. 65, 90, gld. 1.20,
 1.50; najfinejši okinčan s podobami
 itd. gld. 1.80, 2, 2.50, 3, 3.50, 4; album
 za 100 podob gld. 3, 3.50, 4, 5 do gld. 12;
 za 200 podob gld. 4, 4.50, 5, 5.50, 6, 7 do
 gld. 18, slednji v najnovejši krasni obliki.
Albumi z muziko, igrajo, ko se odpro, dva
 lepa napeva, jako pripravi za darila in
 kinč salona. V obliki pol osmerke, najele-
 gantneje vezani gld. 8.50; še finejši gld. 11,
 nanjeji gld. 14, 16. V obliki 1/2 osmerke,
 ravo tako upravljeni gld. 11, 12, 14, 16,
 18, krasotvori v obliki četvorke gld. 14,
 16, 18, 20, 24.
Pisne mape, vsaka s zaporom, jako prakti-
 tične gld. 1, 1.20, 1.50, 2; s popolnim
 pisilnim orodjem gld. 2, 2.20, 2.50, 3,
 3.50, 4, 4.50.
Nesesérjina jokusneje izdelani z vsemi šival-
 nimi potrebščinami po kraje. 45, 60, 80,
 gld. 1; veliki gld. 1.50, 1.80, 2 itd.; prav
 veliki, najfinejši gld. 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50,
 5; krasotvori za darila gld. 6, 7, 8, 10,
 12, 14.

Pahlje za ples in šetanje
 v največji zberki. Ena priprosta, lepa, kraje
 30, 40, 50, 60; s prav lepo slikarjo kr.
 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.40; najkrasneje
 opravljena gld. 1.80, 2, 2.50, 2.80, 3.20,
 4.80, 5; Bouquet cvetlic s znotraj skrito
 pahljo, ktera po volji izgine, po kr. 80,
 gld. 1, 1.50; najfinejši po gld. 2.50, 3, 3.50.
Najbolji glavnik iz trdega kavčuka, 1
 česalni glavnik kraje. 15, 20, 25, 30, 35;
 1 gost glavnik kr. 20, 25, 30; 1 glavnik z
 ročajem kr. 25, 30, 35; 1 vtekljivi glavnik
 kr. 30, 40, 50; 1 žepni glavnik kr. 10, 15,
 20; 1 obvodni glavnik za otroke kr. 10,
 20, 25, 30; 1 žepni glavnik s zrcalom in
 krtačo kr. 25, 30, 40, 50.
Najbolše, po novem načinu napravljene
 krtače, kakoršne se le tu dobe, 1 krtača
 za glavo kr. 30, 40, 50; fine kr. 65, 85, gld.
 1; najfinejši gld. 1.50; 1 krtača za obleko
 kr. 50, 60, 80, gld. 1, 1.20; najfinejši gld.
 1.50, 1.80, 2; 1 prav fina krtača za zobe
 kr. 15, 20, 25, 30, 35, 40; 1 krtač za nohte
 kr. 25, 30, 35, 40, 50, 60, 80.
Toaletno milo samo posebno fino, 12 kosov,
 velikega Glycerinovoga mila gld. 1.15;
 12 velikih kosov mila iz grenkih man-
 delnov kr. 85, gld. 1.10; dvanajstorka
 cvetličnega milaz raznimi vonjavami gld.
 1.90, 2.50; dvanajstorka mila v podobi
 raznovrstnega sadja kr. 95. Sicer vse dru-
 ge baže.
Pisna garnitura obsejajoča 100 najfinejših
 listov papirja s povoljnimi črkami in ime-
 ni, 100 najfinejših zavitkov in 100 pečat-
 nih znamk. Vse to vkup za gld. 1; še mi-
 neji gld. 1.35; najfinejši z barvanimi zavit-
 ki gld. 1.70.
1000 pečatnih iznamk, poslačeno tiskanih
 na nov patentiran način gumiranih, spo-
 voljno firmo, grbom itd., velja le gld. 1.60,
 500, gld. 1.25.

Najpotrebnejši na poto-
vanji je dober Lefauchaux-revolver,
 s katerim se v 6 sekundah zanesljivo 6krat
 vstrel, brez da bi se petelin napel; razen
 te hitrosti to orožje tudi daleč nese, na 7 mi-
 limetrov gld. 13.50; 100 patron gld. 3.50;
 na 9 milimetrov gld. 17, patrone gld. 4,
 na 12 milimetrov gld. 19, patrone gld. 4.50,
Pešni revolverji 5" dolgi po gld.
 8.50, patrone gld. 3.50.
Resna beseda kadilec! Neredko se pripeti
 ka po slabem papirju za cigarete ostane
 v ustih slab okus, škodljiv zdravju. Temu
 se je prišlo v okom, ker se zamore kaditi
 turški tabak brez papirja prav prijetno.
 1 steklena cev, v katero se nabaše tabak,
 ktera nadomesti papir in prihrani vso mu-
 jo velja le kr. 25.

Kolosalna razprodaja
 od več na kant prišlih fabrik za marele in
 solčnike.
Dežniki (marele). Velika lepa marela gld.
 1.50, 1.90; Alpaka-dežnik gold. 2.80.
 3.50; Dežnik iz ponarejene svile (Zanella)
 gld. 3.20, 3.60, 4; iz težke lionske svile
 po gld. 5, 5.50, 6, 6.50, 7, 7.50.
Solčniki. Pomladni solčnik iz lionske
 svile gld. 1.90, 2.20; s svilno podlogo gld.
 2.80, 3; iz navadnega blaga kr. 60, 80.
 velik solčnik iz tkanine kr. 80, gld. 1,
 1.20; iz težke svile gld. 2, 2.40, 2.80; s
 svilno podlogo gld. 3.20, 3.80, 4, 4.50;
 sončniki gld. 1.80, 2.50, 3.
Tovarniška zaloga najboljših preramnic,
 za ktere se daje poročstvo. Dvoje iz an-
 gleških koncev kr. 45, 60, 80; svilnatih
 kr. 85, 95 gld. 1.10, 1.60.
Imenitni peresniki in noži iz bessemer-
 jekla, znani kot najboljši na svetu, po
 kr. 20, 30, 40, 60, 80, gld. 1, 1.20, 1.50.
Imenitne žlice iz bessemer-jekla, dobro
 pocinjene, kakor srebrne nikdar barve
 ne spremenijo. Dvanajstorka jedilnih žlic
 kr. 85, finejših gold. 1.20; dvanajstorka
 žlice za kavo kr. 45.
Kineško srebro s srebrnimi ploščami,
 boljši kot navadno kineško srebro, ker
 se predmeti iz kineškega srebra prevle-
 čajo z močnim srebrno ploščo, se prodajajo
 le v podpisnem bazarju. Poročstvo za
 kineško srebro srebrnimi ploščami se
 daje na 10 let. 12 žlic le gld. 16.50,
 žlice za kavo gld. 9.20; dvanajstorka
 nožev in vilic gld. 26.50, 28; žlica za
 sočevje gld. 3.90, 4.60; 12 nožev za
 dessert gld. 9.80, 12; 1 solnica najele-
 gantneja oblika gld. 2.40, 2.85, 3; stu-
 pnica (za poper) gld. 1.45, 1.90; razsi-
 pavec za sladkor gld. 1.90, 2.10; 1 velika
 žlica za mleko gld. 2.75, 3.40; 1 velika
 žlica za juho gld. 5.40, 6.40, 7; Slonjaki
 za nože v novi jako elegantni obliki gld.
 3.25; 1 par miznih svečnikov gld. 4,
 4.90, 5.85, 6.30, 7.25.
Kina-Alpaka-žlice, zbog lepote in vztraj-
 nosti imenitne, 12 navadnih žlic gld.
 2.35, 2.75, 3.50, 4.50, 5.20; 12 žlice za
 kava gld. 1.30, 1.60, 2.35; 1 velika žlica
 za juho kr. 90, gld. 1.20; za mleko kr.
 45, 60.
Prave pipice za smodke iz morske pene
 lepo zrezljane po kr. 50, 80, gld. 1; kras-
 otvori po gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50; po
 ravno taki ceni so tudi gladke pipice z
 ustnikom iz jantara v zalogi.
Najfinejši štajarski n angležk nož n
 vilice, dvanajstorka z lesenim ročajem
 gld. 2, 2.40, 3; z bivolko-koščenim roča-
 jem gld. 4.50, 5, 5.50, 6; najfinejši gld.

7, 8, 9; dvanajstorka za dessert gld. 2,
 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
Alpaka-svečniki, zbušnjeni, priznani kot
 najboljši: visokost 4" 5" 6" 7" 8" 9" 10"
 po kr. 40, 50, 60, 70, 80, 90, gld. 1,
 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.
Žepni trmometri v etui po samo 25 kr.
Najnovejši nesesorji v podobi zlatih jaje,
 v katerih je tul poln živank, dvojni konci
 in napratnik iz kineškega srebra, veljajo
 le kr. 30.
Dalekogledi (Perspective) z najboljšim ste-
 klom, ki daleč dobro kažejo po kr. 60,
 80, gld. 1.
Angleške škarje najboljše baže: škarje za
 izrezijavanje kr. 15, 20, 25, 30; 1 škarje
 za vrezavanje kr. 25, 30, 35, 40, največe
 kr. 50, 60, 70; krojaške škarje kr. 45,
 65, 80, gld. 1, 1.20; 1 škarje za luč za
 svetilnice s smrdljivcem kr. 35; 1 veri-
 žica za škarje kr. 20.
Žepne svetilnice s tako priljubljenimi sle-
 pilnimi šipami po kr. 60, 70, 80; s 4 krat-
 nim slepilom gld. 1, 1.20; v podobi knjige
 za vkup zložiti gld. 2.50; svetilnica za
 brezokavni žep kr. 80.
Okviri za fotografije po kr. 4, 6, 10, 15;
 fini kr. 20, 30, 40; najfinejši kr. 60, 80; v
 kabinetni obliki kr. 50, 60, 80, gld. 1,
 1.20.
Izvrstne angleške britve (za vsako se
 daje poročstvo na dva leta) 1 Gladstone
 Razor kr. 80; 1 Prince of Wales Razor
 gld. 1.20; 1 prav fina General Napier
 Razor gld. 1.60; 1 najfinejša Admiral
 Razor gld. 2; 1 Model Razor, najboljša
 britov na svetu gld. 3, 3.50. Vse britve v
 nožnicah. Nožnice z dvema britvama
 najboljše baže gld. 1.80; Milo za briti kr.
 15, 20; 1 jermen na vijak kr. 45, brez
 vijaka kr. 25; pasta za jermen mazati
 kr. 25.
Vsacemu gospodu ne-
obhodno potrebno.
Zabojček za briti in toaleto, fin, s ključ-
 nico, z velikim zrcalom in naslednjimi
 potrebnimi reči: 1 fina angleška bri-
 tev, 1 milo za briti, 1 škatlja iz kovine,
 1 kamen za brusiti in poostri, 1 glavnik,
 1 krtača za zobe, 1 fina pasta za zobe,
 1 kos voščene pomade, 1 kos mila za
 roke, 1 sklenica fine pomade, 1 flaçon
 francoskega olja za lase. Vse to vkup le
 gld. 2.80.
Jeklena peresa: Škatljica s 144 najboljših
 peres kr. 30; Kuhn-ova peresa 1 karton
 kr. 60, 80, gld. 1; angleška kr. 80, gld. 1,
 1.20; dvanajstorka peresnih ročajev kr.
 5, 10, 15, 20, 30, 40.
Eerto res, elegantno polirani kovčeki, s
 predali, v njih: peresni ročaj, svinčnik,
 gumni za izbrisati, 12 jeklenih peres, 2
 kosa finega pečatnega voska le 35 kr.

Čestiti prebivalci po deželi, ki bi iz Dunaja **kar koli** radi imeli, lahko vse brez izjemka dobé iz **N. Glattau-a pariškega bazara**. Tudi najmanjše naročilo se strogo, solidno in vestno izvrši.

N. Glattau-a prvi pariški bazar
 za Avstrijo na Dunaji Stadt, verlängerte Kärntnerstrasse Nr. 51, Eck der Wallfischgasse v **Todeco-vi palači**.
 NB. Prodajalcem poseben rabat.
 (55-11)